

مهم‌ترین دغدغه

ارتقای جایگاه آموزش و پرورش در کشور

علی فرهادی
معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع وزارت آموزش و پرورش

نیروی انسانی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین منابع در اختیار هر سازمان، نقش کلیدی در تحقق اهداف، مأموریت‌ها و استراتژی‌های سازمانی ایفا می‌کند و نقش آن در طراحی و اجرای نظام‌ها و فرایندهای سازمانی به‌حدی است که نیروی انسانی هر سازمان، محور اصلی تعالی و توسعه سازمان قلمداد می‌شود و کیفیت عملکرد هر سازمان بیش از هر چیز به کیفیت عملکرد منابع انسانی آن سازمان وابسته است؛ لذا با عنایت به تأثیرگذاری بی‌بدیل و ممتاز منابع انسانی در فرایند تعلیم‌وتربیت، در همه اسناد تحولی بالاخص در سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش‌وپرورش ابلاغی مقام‌معلم‌رهبری (مدظله‌العالی) و مبانی نظری تحول بنیادین در

نظام تعلیم‌وتربیت بر اهتمام مضاعف سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان عرصه تعلیم‌وتربیت بر تغییر الگوی نظری و رویکردها و جهت‌گیری کلان نظام تربیت‌معلم به‌عنوان «مریی و اسوه تربیتی و سازمان‌دهنده فرصت‌های تربیتی متنوع» و «شخصیتی علمی و تربیتی» تأکید شده است و مقام‌معلم‌رهبری (مدظله‌العالی) در راستای ضرورت جذب و تربیت معلمان صالح و باکفایت و تمهید امکان برقراری «نصبب آموزشی برابر» برای همه دانش‌آموزان، بر جذب و استخدام معلم از طریق دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه شهید رجایی که کیفیت عملکرد نظام تعلیم‌وتربیت و بهره‌وری سازمانی را تحت تأثیر قرار می‌دهد، تصریح فرمودند.

معلم به‌عنوان رکن اصلی تعلیم‌وتربیت، برای اینکه بتوانند نقش کلیدی خود را در فرایند آموزش‌وپرورش به‌درستی ایفا کنند، باید از منزلت و موقعیت اجتماعی شایسته‌ای برخوردار باشد و معلمی که

از منزلت اجتماعی والایی برخوردار است، می‌تواند الگوی مطلوب برای دانش‌آموزان باشد و تحقق این مهم، مستلزم ادراک معلمان به جایگاه و منزلت اجتماعی حرفه معلمی و توجه به استانداردهای مادی یعنی دستمزد و مزایای شغلی مناسب، امنیت شغلی و تأمین اجتماعی معلمان است که در روند انجام کیفی وظایف شغلی خطیر آنان نیز بسیار تأثیرگذار می‌باشد.

مهم‌ترین دغدغه وزارت آموزش و پرورش، ارتقای جایگاه آموزش‌وپرورش در کشور و در میان دولت و مجلس است تا معلمان به‌عنوان اصلی‌ترین رکن توسعه و پیشرفت مورد توجه قرار گیرند و انجام این مهم، مستلزم تغییر رویکرد در سیاست‌گذاری و تعیین خط‌مشی جذب، تربیت و تأمین نیروی انسانی آموزش‌وپرورش و اصلاح نظام پرداخت مبتنی بر نظام شایستگی است که در سند تحول بنیادین آموزش‌وپرورش و برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و برنامه هفتم پیشرفت جمهوری

نبرد پنهان نتانیا هو با سازمان اطلاعاتی اسرائیل

می‌دهد که بخش قابل توجهی از جامعه اسرائیل نگران تمرکز قدرت در دست نخست‌وزیر هستند. در حالی که نتانیا هو مدعی است رونن بار به دلیل شکست در پیشگیری از حمله حماس در اکتبر ۲۰۲۳ برکنار شده، منتقدان می‌گویند این اقدام برای جلوگیری از تحقیقات درباره فساد نتانیا هو و ارتباط مشاوران او با کشور قطر است.

از منظر جمهوری اسلامی ایران، تضعیف انسجام ساختاری در نهادهای امنیتی اسرائیل می‌تواند فرصتی استراتژیک تلقی شود. در چهارچوب رنالیستی، بازیگران همواره به دنبال بهره‌برداری از ضعف رقبا هستند. تنش میان نتانیا هو و نهادهای امنیتی اسرائیل می‌تواند قدرت مانور تهران را افزایش دهد. جمهوری اسلامی ایران می‌تواند از این فرصت برای تقویت موقعیت متحدان خود در منطقه – از جمله حزب‌الله در لبنان – استفاده کند. تمرکز رژیم نتانیا هو بر چالش‌های داخلی می‌تواند از توان آن برای مقابله با محور مقاومت بکاهد. همچنین تهران می‌تواند از شکاف‌های داخلی اسرائیل برای تقویت گفتمان خود درباره ناپایداری ساختاری این رژیم بهره ببرد.

شکاف در ساختار امنیتی اسرائیل می‌تواند تأثیر عمیقی بر موازنه قدرت در منطقه داشته باشد. در حالی که رژیم‌صهیونیستی به طور سنتی از برتری اطلاعاتی و امنیتی برخوردار بوده، تضعیف اعتماد عمومی به نهادهای

در منطق رنالیستی، هر دولتی تلاش می‌کند قدرت خود را حفظ و افزایش دهد. اما آنچه در رژیم‌صهیونیستی شاهد هستیم، تضعیف ظرفیت امنیتی از درون است. تغییر مدیریت سازمان اطلاعاتی مهمی مانند شین بت در میانه بحران‌های متعدد، می‌تواند به معنای اختلال در کارایی عملیاتی باشد. این امر نه تنها توانایی اسرائیل در پاسخگویی به تهدیدهای فوری را کاهش می‌دهد، بلکه پیام ضعف به بازیگران منطقه‌ای از جمله جمهوری اسلامی ایران ارسال می‌کند.

هم‌زمان، اسرائیل با فشارهای بین‌المللی مواجه است. دادگاه بین‌المللی دادگستری درباره محدودیت کمک‌های بشردوستانه به غزه در حال برگزاری جلسات استماع است و اسرائیل حتی نماینده حقوقی به این دادگاه اعزام نکرده است. این رویکرد انزواگرایانه، همراه با تش‌های داخلی، رژیم‌صهیونیستی را بیش از پیش در موقعیت آسیب‌پذیرتری قرار می‌دهد.

یکی از پیامدهای مهم این تش، تعمیق شکاف در جامعه اسرائیل است. از منظر رنالیستی، انسجام اجتماعی یکی از عناصر مهم قدرت ملی محسوب می‌شود. جامعه اسرائیل اکنون بین حامیان نتانیا هو و منتقدان او دو قطبی شده است. این دو قطبی شدن در شرایطی رخ می‌دهد که چالش‌های امنیتی اسرائیل نیازمند بسیج ملی و اجماع داخلی است.

اعتراضات گسترده علیه تصمیم نتانیا هو برای برکناری رونن بار، نشان

آیا عربستان به فرایند عادی‌سازی با رژیم صهیونیستی می‌پیوندد؟ نقش ایران چه خواهد بود؟

عادی‌سازی و هفت اکتبر

مصطفی غنی‌زاده

پژوهشگر

در سال ۲۰۲۲ عربستان سعودی در اوج شرایط بغرنج آمریکا و اروپا به علت جنگ اوکراین و احتمال بالای رکود اقتصادی در غرب به‌خاطر افزایش احتمالی قیمت نفت، حاضر شد امتیازی بزرگ را به آمریکا بدهد و تولید نفت خود را افزایش دهد. بایدن با عقب‌نشینی از تمامی شعارهای انتخاباتی خود درباره حقوق بشر و خاشقچی در ۲۰۲۲ به ریاض آمد. بایدن علاوه براین امتیازات، از عربستان خواسته بود تا به موج عادی‌سازی با رژیم صهیونیستی بپیوندد. اعلام کریدور آیمک که از هند شروع و پس از گذر از امارات، عربستان و اردن به رژیم صهیونیستی می‌رسید، پایه مهم اقتصادی این درخواست بود. اما عربستان درمقابل این امتیازات بزرگ، از آمریکا سه خواسته داشت. ۱. امکان غنی‌سازی در خاک عربستان، ۲. به رسمیت شناخته شدن دولت فلسطینی و ۳. قرارداد دفاعی مشترک با آمریکا.

عربستان به مرور زمان، درخواست خود درباره موضوع اول را کم‌رنگ کرد که البته در دوره دوم ترامپ، مجدداً فعال شده است. سعودی درباره درخواست دوم نیز به جای فشار آوردن به دولت‌های آمریکا و رژیم، به عباس فشار آورد تا شروط رژیم و غرب را اجابت کند. یعنی مسیر را برعکس می‌پیومد، چراکه مسئله اصلی‌اش، درخواست سوم بود. قراردادی مانند ناتو که آمریکا را متعهد به دفاع از عربستان در هر درگیری نظامی می‌کرد.

در همان سال ۲۰۲۲ چند جلسه در اینباره در کنگره آمریکا برگزار شد تا این درخواست بررسی شود. سخن اصلی آمریکایی‌ها این بود که در وضعیت تش‌آمیز میان ایران و یمن با عربستان، امکان بستن یک قرارداد دفاعی بی‌معنا است. درواقع مهم‌ترین مانع برای قرارداد دفاعی مذکور و سپس عادی‌سازی با رژیم، وجود تنش عربستان با ایران و یمن بود. عربستان پس از توافق آتش‌یس با یمن، برای حل مشکل ایران، از چین درخواست کمک کرد که در نهایت به توافق پکن منتهی شد. نیویورک تایمز ادعا کرده بود تنها چند ساعت پس از این توافق، عربستان درخواست قرارداد دفاعی با آمریکا را در واشنگتن تحویل این کشور داد. این یک

باید فهم کنیم که پیوستن بزرگ‌ترین کشور اسلامی به معاهده آبراهام و به رسمیت شناختن رژیم‌صهیونیستی، یک ضربه بزرگ و اساسی به مسئله فلسطینی برای گذر از هویت مستقل این کشور خواهد بود. چیزی شبیه پیشنهاد معامله قرن در دوره اول ترامپ که جرد کوشنر پیگیری می‌کرد و عملاً هرگونه تشکیل دولت فلسطینی را برای همیشه منتفی می‌ساخت و صرفاً سرزمین‌هایی را به فلسطینی‌ها می‌داد تا در آن زندگی حداقلی بدون سلاح و حق حاکمیت داشته باشند. این‌ها باعث شد تا خود فلسطینیان در فکر کاری برای تغییر این فرایند مرگ‌آور درآیند. هفت اکتبر، توانست این فرایند را متوقف کند. هفت اکتبر توانست دوباره مسئله فلسطین را به مسئله اصلی جهانی اسلام و عرب تبدیل

تا گردشگری سلامت و برگزاری برنامه‌های آموزش پزشکی، هریک می‌تواند پل‌های ارتباطی اقتصادی و سیاسی دو کشور را تحکیم بخشد. این تعاملات علاوه بر منافع اقتصادی، موجب تعمیق پیوندهای فرهنگی و افزایش نفوذ ژئوپلیتیکی ایران در روسیه و منطقه اوراسیا خواهد شد. دیپلماسی سلامت می‌تواند پاسخ راهبردی ایران به نیازهای جدید روسیه در زمینه‌های سلامت باشد؛ نیازی که در شرایط تحریم‌های غربی و تغییر الگوهای همکاری بین‌المللی، بیش از هر زمان

ایران به پشتوانه دستاوردهای چشمگیر خود در حوزه‌های پزشکی، داروسازی و فناوری سلامت، این فرصت را دارد که با بهره‌گیری از دیپلماسی سلامت، نه‌تنها در سطح منطقه بلکه در مقیاس فرامنطقه‌ای حضور مؤثرتری داشته باشد. روسیه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین قدرت‌های اقتصادی و سیاسی اوراسیا، با نیازهای گسترده در حوزه سلامت، یک بازار استراتژیک برای ایران محسوب می‌شود.

از توسعه مراکز درمانی مشترک و صادرات داروهای ایرانی

اسلامی ایران مدنظر قرار گرفته و افزایش ظرفیت پذیرش دانشگاه فرهنگیان و شهید رجایی، استقرار نظام رتبه‌بندی معلمان و اهتمام برای برقراری مزایای جانبی برابر با کارمندان سایر دستگاه‌های اجرایی و فوق‌العاده خاص، پرداخت حق التدریس غیرموظف به‌صورت ماهانه، تغییر نرخ حق‌التدریس معلمان بر مبنای حداقل حقوق دریافتی و...، اقدامات اساسی در راستای ارتقای کرامت و منزلت اجتماعی معلمان است که به حول و قوه الهی انجام‌گرفته و یا در دست پیگیری و اقدام قرار دارد. هفته گرامیداشت مقام معلم، فرصت مغتنمی است برای تأمل بیشتر درخصوص اتخاذ تدابیر شایسته برای فراهم کردن بستر لازم جهت ارتقای بیش ازپیش منزلت اجتماعی حرفه معلمی و اقدام شایسته به‌منظور افزایش انگیزه و رضایت شغلی معلمان تا نقش مؤثر خود را در ارتقای کیفیت نظام تعلیم‌وتربیت ایفا کنند.

امنیتی و سیاسی‌زدگی این نهادها می‌تواند این برتری را به چالش بکشد. به‌طور هم‌زمان، تمرکز دولت جعلی رژیم بر مسائل داخلی می‌تواند از توانایی آن برای پیگیری عادی‌سازی روابط با کشورهای عربی منطقه نیز بکاهد. این امر فضایی را برای کنشگری بیشتر بازیگرانی مانند ایران، ترکیه و عربستان سعودی در منطقه غرب آسیا فراهم می‌کند.

استغای رونن بار نمایانگر بحرانی عمیق‌تر در ساختار قدرت رژیم اسرائیل است. این بحران در شرایطی رخ می‌دهد که اسرائیل با چالش‌های متعدد امنیتی و حقوقی در سطح بین‌المللی مواجه است. از منظر رنالیستی، تضعیف انسجام داخلی می‌تواند به کاهش قدرت استراتژیک اسرائیل و ایجاد فرصت‌هایی برای بازیگران رقیب منجر شود.

آنچه مشخص است، نتانیا هو تلاش برای تحکیم کنترل خود بر نهادهای امنیتی، در واقع می‌تواند پایه‌های قدرت اسرائیل را متزلزل کند. چنین رویکردی، در تضاد با منطق رنالیستی است که بر اهمیت انسجام داخلی برای حفظ و افزایش قدرت در عرصه بین‌المللی تأکید دارد. در نهایت، بحران کنونی ساختارهای سیاسی رژیم نشان می‌دهد که امنیت ملی اسرائیل بیش از آنکه از سوی تهدیدهای خارجی به خطر بیفتد، از درون و به‌واسطه تنش میان نهادهای سیاسی و امنیتی تهدید می‌شود. آینده این بحران می‌تواند تعیین‌کننده مسیر استراتژیک اسرائیل و موازنه قدرت در منطقه خاورمیانه باشد.

کند و فرایند نابودسازی هویت فلسطینی را متوقف نماید. اما از یاد نبریم که در همان روزهای اول این جنگ، دقیقاً جایی که عربستان می‌توانست برای توقف آن با ابزار نفت به بایدن فشار بیاورد، این کار را نکرد و حتی با سرعت توسط وزیر نفت خود اعلام کرد که قصدی برای استفاده از ابزار نفت ندارد.

اما در چند هفته اخیر و پس از رای‌آوری دوباره ترامپ، بازهم نشانه‌های جدی از آغاز این فرایند در جریان است. ترامپ در گفت‌وگو با مجله تایم از آن سخن گفته و نزدیک شدن به لحظه توافق عادی‌سازی با عربستان را مورد اشاره قرار داده. نشانه‌های دیگری در داخل مسئله فلسطینی به عاملیت تشکیلات خودگردان نیز در جریان است.

در این وضعیت، ایران بازهم یک عاملیت مهم و اساسی است. در کاهش تنش در وضعیت کنونی که مستقیماً کمک به ترامپ برای کنترل ریسک‌های بازار سهام در داخل آمریکا است و همچنین کمک به عربستان برای رسیدن به قرارداد دفاعی که در نهایت به عادی‌سازی منجر خواهد شد. چیزی که تمام دستاوردهای هفت اکتبر را بر باد خواهد داد و شکل و وضعیت منطقه را برای همیشه تغییر خواهد داد. طبیعتاً پیشنهاد نگارنده این نیست که کسی به عربستان سعودی حمله کند یا گروهی به سفارت آنها در تهران هجوم ببرد. مسئله این است که تش در سطحی معقول و بدون ریسک درگیری باقی بماند تا آمریکا نتواند قرارداد دفاعی با سعودی را در داخل کشورش به نتیجه برساند. مسئله اصلی در اینجا، کنترل سعودی و نه کمک به او برای خنجر زدن به قلب فلسطینیان است.

در پایان باید تأکید کنیم که مسئله توسعه در جنوب خلیج فارس بر مدار آیمک و درواقع آمریکا و اسرائیل به معنای تضعیف یا از بین رفتن توسعه و حتی امکان توسعه در شمال خلیج فارس خواهد بود. چراکه این دو مسیر در تضاد و تناقض هم هستند و رقابت بین آن دو، صرفاً اقتصادی نیست، بلکه دارای سطحی امنیتی، نظامی و توسعه‌ای است. سیاست همسایگی گرچه یک سیاست اصولی و مبتنی بر قواعد درست عقلایی است، اما در این لحظه، باید در آن انعطافی ایجاد کرد و ابزارهای ضدتوسعه ایرانی را گرفت.

ایران و روسیه؛ همگرایی استراتژیک از مسیر دیپلماسی سلامت

دیگری احساس می‌شود.

امروز بهره‌برداری هوشمندانه از ظرفیت‌های سلامت ایران می‌تواند نه‌تنها یک فرصت اقتصادی، بلکه یک سرمایه‌گذاری راهبردی در امنیت ملی و توسعه پایدار کشور باشد. مسیری که در پرتو حمایت حکمرانی، دیپلماسی فعال و پیوند بین دولت، دانشگاه‌ها و بخش خصوصی می‌تواند به ثمر بنشیند و ایران را به یکی از بازیگران اصلی اقتصاد سلامت در منطقه تبدیل کند.

میثم مهدیان جم
کارشناس ارشد روابط بین‌الملل

تحولات ژئوپلیتیکی چندسال اخیر و تغییر آرایش قدرت‌های اقتصادی، توجه کشورها را به ظرفیت‌های نوین دیپلماسی معطوف ساخته است. در این میان، دیپلماسی سلامت به‌عنوان یکی از ابعاد مؤثر قدرت نرم، اهمیت روزافزونی یافته است؛ ابزاری که می‌تواند ضمن ارتقای جایگاه بین‌المللی کشورها، مسیرهای تازه‌ای برای توسعه اقتصادی بگشاید.